

Реферат
на магістерську роботу
«Особливості розвитку критичного мислення в юнацькому віці»
магістранта спеціальності 053 Психологія
Великодного Олександра Васильовича

Обсяг роботи – 56 с. **Кількість таблиць** – 4 табл. **Кількість рисунків** – 4 рис. **Список використаних джерел** – 56 од.

Об'єкт дослідження – критичне мислення в юнацькому віці.

Предмет дослідження – особливості розвитку критичного мислення в юнацькому віці

Мета дослідження – визначити особливості критичного мислення в юнацькому віці та розкрити психологічні умови його розвитку.

Завдання дослідження: розкрити особливості розвитку критичного мислення в юнацькому віці та охарактеризувати чинники, які впливають на нього; дослідити особливості критичного мислення в юнацькому віці та чинники, розробити психологічні рекомендації для розвитку критичного мислення в юнацькому віці.

Методи дослідження. Для розв'язання поставлених завдань було використано комплекс методів дослідження, зокрема: теоретичні (теоретичний аналіз та синтез, систематизація, порівняння і узагальнення даних наукових джерел); емпіричні методи (спостереження, бесіда, тестування); методи обробки та інтерпретації даних (метод описової статистики, кількісні та якісні методи математичної статистики); вивчення та систематизація методів, засобів та прийомів психологічного навчання.

Теоретичне значення результатів дослідження полягає у: визначенні основних підходів до визначення поняття «критичне мислення»; визначено специфіку прояву критичного мислення в юнацькому віці та чинники, які впливають на його розвиток.

Практичне значення отриманих результатів роботи полягає в тому, що підібрані магістрантом рекомендації можуть сприяти розвитку критичного мислення в юнацькому віці та використовуватись в роботі практичних психологів. Апробований у дослідженні методичний інструментарій може стати основою моніторингу особливостей розвитку критичного мислення в юнацькому віці.

Висновки. Аналіз понять «критичне мислення» дає підстави зробити такі висновки: критичне мислення – це мислення усвідомлене, самостійне, рефлексивне, цілеспрямоване, обґрунтоване, контрольоване та самоорганізоване. Основними складовими критичного мислення є: 1) загальнометодологічні принципи (переконання у необхідності самокорекції методу дослідження, увага до процедури дослідження; врахування інших точок зору; готовність бути критичним не лише по відношенню до інших, але й до себе); 2) загальні стратегії (розділити проблему на частини; розв'язати прості проблеми, що відбивають окремі аспекти основної проблеми; використати смислові та графічні організатори, аби представити проблему різними способами; розглянути окремі випадки, щоб «відчути» усю проблему; аналіз засобів та цілей); 3) процедури (усвідомлення проблеми та діалектичного зв'язку між суперечностями; доведення; знаходження контраргументів; пошук фактів, що суперечать власній думці; обґрунтування; оцінювання – вибір однієї із багатьох альтернатив, усвідомлення обмежень, що накладаються на висновок; спростування; узагальнення; побудова гіпотез; формулювання висновків). Критичне мислення юнаків має свої особливості, які характеризуються: усвідомленням того, що відбувається (не автоматичні дії, а обдумування ситуації), швидким прийняттям рішення (не спираючись лише на емоції та переживання), можливістю поставити собі запитання і спробувати знайти на них раціональні відповіді, вмінням розпізнавати маніпуляції, здатністю йти на компроміс, не піддаватись емоціям та оцінювати чи змінювати власну думку.

На основі аналізу та систематизації, нами було побудовано діагностичний інструментарій для дослідження особливостей критичного мислення – критичне мислення, діагностика ригідності, творча уява та навіюваність. Нами були представлені психологічні рекомендації для розвитку критичного мислення в юнацькому віці.

Ключові слова та словосполучення: мислення, критичне мислення, структура критичного мислення, чинники розвитку критичного мислення.